

SOMOGY VÁRMEGYEI TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
7400 Kaposvár, Fő utca 10.
Tel.: 82/898-246
E-mail: tvi@somogy.hu

A Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság

110/2024.(VI.14.) számú határozata

A Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság (továbbiakban: TVB) sz. alatti lakos választópolgár (továbbiakban: Beadványozó) által a Balatonlelleli Helyi Választási Bizottság 48/2024.(VI.12.) sz. HVB határozata ellen benyújtott fellebbezés tárgyában - 4 igen, és 0 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság a Balatonlelleli Helyi Választási Bizottság 48/2024.(VI.12.) sz. HVB határozatát helybenhagyja, a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottságnál (7400 Kaposvár, Fő u. 10., levélcím: 7400 Kaposvár, Pf. 122., e-mail: tvi@somogy.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2024. június 17. napján 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

A Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság elrendeli a határozata közlését, és a Somogy Vármegyei Önkormányzat honlapján való közzétételét.

Indokolás

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megelőző eljárás]

1. Beadványozó leírja fellebbezésében, hogy magánszemély 2024. június 10-én kifogással élt, hogy dr. Felházi Miklós polgármesterjelölt a 2024. június 9-i

választáson a Balatonlelle Városért Közhasznú Egyesület jelöltjeként indult. A civil törvényről szóló 2011. évi CLXXV. törvény (továbbiakban: civil törvény) 34. § (1) bekezdés d) pontja alapján közhasznú szervezet közvetlenül politikai tevékenységet nem folytathat, így helyi önkormányzati választásokon polgármester jelöltet nem indíthat, tehát véleménye szerint ez jogsértő. Mészáros Róbert magánszemély kérte, hogy Balatonlellén a helyi önkormányzati választás esetében a polgármester választást vizsgálják felül. A Balatonlelle Helyi Választási Bizottság 3573-29/2024. ügyirat-számon, 2024.06.12-én hozott 48/2024.(VI.12.) számú HVB határozatával a kifogást elutasította.

2. Az indoklás az volt, hogy véleményük szerint a civil törvény értelmében a közhasznú szervezetek politikai tevékenységet nem folytathatnak, de jelölteket állíthatnak a jelölő szervezetek. A civil törvényben foglaltak megszegésének ugyanis nincs választójogi következménye, csak a civil törvényben foglalt jogkövetkezményeket vonja maga után. Indokolásként előadták továbbá, hogy a beadványban szerepelt, hogy a „választás eredményét kifogásolta”, ezzel a Balatonlelle HVB első fokú határozatát támadta, amit csak fellebbezésként tehetne meg. A fellebbezés elbírálására pedig a TVB jogosult.
3. A HVB a 48/2024.(VI.12.) sz., fellebbezéssel támadott határozatában az NVB által hozzá hivatalból áttett kifogást által a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban Ve.) 231.§ (1) bekezdése alapján elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. június 9. napjára kitűzött választásán a polgármester-választás eredményét a 45/2024.(VI.10.) HVB határozattal 2024. június 10. napján megállapította. Megjegyezte, hogy a Ve. 221. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be. Azaz amikor a beadványos beadványában azt írja, hogy „a választási eredményt kifogásolom”, azzal a Balatonlelle Helyi Választási Bizottság első fokú határozatot támadja, amit nem kifogásként, hanem fellebbezésként tehet meg. A fellebbezés elbírálására pedig a Területi Választási Bizottság jogosult. Az ügyben való érintettséget a fellebbezésben a beadványozónak igazolnia kell. Leírta a HVB határozatában, hogy a civil közhasznú szervezetek az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (továbbiakban: civil törvény) alapján politikai tevékenységet nem folytathatnak. Ez a korlátozás azonban nem jelentheti azt, hogy a közhasznú szervezetnek minősülő jelölő szervezetek ne állíthatnának jelölteket és listákat. A civil törvényben foglaltak megszegésének ugyanis nincs választójogi következménye, az csak a civil törvényben foglalt jogkövetkezményeket vonja maga után.

II.

[A fellebbezés tartalma]

4. Beadványozó előadja, hogy határidőben nyújtotta be fellebbezését. A fellebbezését érintettségére hivatkozva arra alapozza, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választása során Balatonlelle településen Dr. Felházi Miklós polgármesterjelölt a választók befolyásolására alkalmas módon kampányolt, ami csak a szükséges ajánlóíveinek nyilvántartását követően vált egyértelművé. Megítélése alapján Dr. Felházi Miklós jelölése a jelölőszervezet tekintetében jogsértő. Álláspontja szerint a most támadott határozat ezzel szemben a fellebbező versenytársának magatartását nem minősítette jogsértőnek, ezért az a fellebbezés jogaira közvetlenül kihat.

5. Álláspontja szerint a HVB nem vizsgálta kellőképpen kifogásának tárgyát, hiszen nem magát a jogsértő cselekményt vizsgálta, hanem csupán annak a tényét állapította meg, hogy a HVB elsőfokú határozatát kifogással nem, csak fellebbezéssel lehet támadni, amit a TVB-hez kell benyújtani. Indokolásában kitér ugyan a beadványa tárgyára is, de véleménye szerint ez esetben rosszul értelmezik a civil törvény rendelkezéseit, továbbra is azt gondolja, hogy dr. Felházi Miklós polgármesterjelölt állítása jogsértő volt, és ezen túlmenően nem csak a hivatalos választási kampánya, hanem a már jóval előbb megkezdett (2023 decemberében a postaládákba eljuttatott szórólap, amely a fellebbezés 1. melléklete) kampány tevékenysége is a választópolgárok befolyásolására volt alkalmas. A fellebbezés során ezért új tényeket is a vizsgálat tárgyává kíván tenni, melynek mérlegelését kéri, hogy a TVB döntése során vegye figyelembe.
6. Dr. Felházi Miklós polgármester jelölése tekintettel arra, hogy a jelölőszervezetek között a Balatonlelle Városért Közhasznú Egyesület is szerepel, véleménye szerint jogsértő, mert a közhasznú egyesület politikai tevékenységével kapcsolatos szabályozásokat a civil törvény tartalmazza, ahol az alábbi kitételeket találni:
34. § (1) A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet (...) d) közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.
 - A közvetlen politikai tevékenységet a törvény az alábbiak szerint határozza meg:
22. közvetlen politikai tevékenység: párt érdekében végzett politikai tevékenység, az országgyűlési képviselői választáson történő jelöltállítás, a vármegyei, fővárosi önkormányzat képviselő-testületébe történő jelöltállítás, az Európai Parlament tagjának történő jelölés, a megyei jogú város képviselő-testületébe történő jelöltállítás, valamint a polgármester jelölése; nem minősül közvetlen politikai tevékenységnek a külön törvényben meghatározott nemzeti szervezettel által a helyi, ill. nemzeti önkormányzati képviselői választáson történő jelöltállítás, valamint a polgármester jelölése.
7. Beadványozó hangsúlyozza, hogy előbbieket alapján több ügyvéd által is megerősített jogértelmezés szerint: polgármestert semmilyen választáson nem állíthat a közhasznú egyesület. Képviselőjelöltet ezzel szemben állíthat a közhasznú egyesület a fővárosi önkormányzat és a megyei jogú városok képviselő-testületébe (illetve a vármegyei közgyűlésbe) történő választáson kívül minden más választáson. Azaz pl. községben, valamint nem megyei jogú városban lehetőség van a jelöltállításra.
8. Beadványozó leírta azt is fellebbezésében, hogy a www.valasztas.hu oldalon a jelölőszervezeteket végig nézve, egyesületeket igen, de közhasznú egyesületeket nem találni, kivéve a kivételt képező nemzeti jelöltállítás esetében.
9. Beadványozó leírja, hogy a HVB 48/2024.(VI.12.) számú elutasító határozatában az indokolás rész I. számú szakaszának utolsó bekezdésében azt állapítja meg, hogy Dr. Felházi Miklós polgármester-jelölti nyilvántartásba vételével kapcsolatosan, hogy a „A nyilvántartásba vételi határozatot senki nem kifogásolta, nem támadta meg, így a rendelkezésre álló törvényes határidő leteltét követően az jogerőssé vált.”
10. Beadványozó megjegyzi, hogy számára mint választópolgár számára is megtévesztő volt, amit a teljes kampány során csak sejteni lehetett, hogy ténylegesen több jelölő szervezetet tömörítő indulóról van szó, hiszen sem a kampány kiadványokon, sem a közösségi média oldalukon, sem pedig személyesen megtartott rendezvényekből nem derült ki, hogy nem a Balatonlelle Városért Közhasznú Egyesület (BVKE) jelöltje a polgármesterjelölt. Csak akkor vált nyilvánvalóvá, hogy itt FIDESZ-KDNP-BVKE

közös jelöltről van szó, amikor az a www.valasztas.hu oldalon közzétételre került. Ezt észlelve próbált utána járni az ügynek, a vélelmezett jogsértés súlyára való tekintettel alapos akart lenni, ezért többek véleményét kikérte. Mire egyértelművé vált számára, hogy jól gondolta a törvény értelmezését, a három napos határidő már lejárt. A választás eredményét tekintve viszont állampolgári kötelességének tartja, hogy egy törvény-sértés vélelmezése mellett ne menjen el szó nélkül és kivizsgálását kérje annak, hogy Balatonlellén tekintettel az előzményekre, törvényesen választottak-e polgármestert?

11. Beadványozó megjegyezte fellebbezésében azt is, hogy személye a polgármester választáson a három jelölt közül harmadik helyen végzett, ezért az esetleg részére pozitív döntés meghozatala semmilyen előnnyel nem fog járni. A célja, hogy a jogszabályi megfelelést kivizsgálta annak érdekében, hogy a másik két polgármesterjelölt jogai esetlegesen sérültek-e ebben az ügyben és hogy a jövőre nézve a hasonló ügyekben körültekintőbb eljárást kezdeményezzen a választási szervek részéről.
12. Beadványozó állítása szerint Dr. Felházi Miklós polgármesterjelölt a választópolgárok abszolút befolyásolására alkalmas kampányt folytatott. A már hivatkozott civil törvény alapján kéri annak a kivizsgálását is, hogy a Balatonlelle Városért Közhasznú Egyesület színeiben kampányoló polgármesterjelölt mennyire folytatott korrekt kampányt akkor, amikor még az aláírások gyűjtésének pillanatában sem voltak a választópolgárok tudatában a valós jelölőszervezeteinek. Véleménye szerint a közhasznú egyesület által, párt érdekében végzett politikai tevékenységet kimeríti, ami történt: az egyesület készítette a polgármesterjelölt bemutatkozó anyagát, és az egyesület jelölő szervezetként is megjelenik, közösen jelölik a polgármestert. Továbbá a polgármesterjelölt szervezetként is a közhasznú egyesület tűnik fel, ami álláspontja szerint jogsértő.
13. Beadványozó leírja, hogy a kampányhoz Dr. Felházi Miklós polgármesterjelölt és csapata „leporolt” egy 2014-ben létrehozott közhasznú egyesületet (Balatonlelle Városért Közhasznú Egyesület – BVKE), ami az elmúlt tíz évben gyakorlatilag nem létezett. Tavaly decemberben került újra elő, amikor az első szórólapjuk (1. melléklet) a lakosság postaládáiba került. Későbbiekben közösségi rendezvényeket szerveztek, mint közhasznú egyesület, többek között helyet adva a Fidesz polgári estés rendezvényeinek is programjaik között. A decemberi, választási indulásukról szóló szórólapjukból egyértelműen az derül ki, hogy az egyesület színeiben fognak jelölteket állítani. Majd, ezt követően újabb logó és megnevezés látott napvilágot, az Összefogással Balatonlelléért, és csak a jelöltek hivatalos regisztrációját követően vált világossá, hogy a polgármesterjelölt ténylegesen a FIDESZ-KDNP jelöltje is egyben. Tekintettel az emberek internethasználati szokásaira, egyértelmű, hogy Balatonlelle „idősödő” település lévén, még mindig nem a világhálóról tájékozódik, tehát sokakhoz egyáltalán nem jutott el a ténye annak, hogy a jelölő szervezetek hogyan alakultak. A szórólapokból, plakátokból, sőt még a regisztráció után származó Facebook bejegyzésekből sem derül ki mindez. Álláspontja szerint mindezek alapján Dr. Felházi Miklós nem folytatott egyértelmű és őszinte kampányt, a választópolgárok befolyásolása volt a cél. Még utoljára, a kampányidőszak végén Dr. Felházi Miklóstól és csapatától érkezett szórólap a postaládákba, amiken szintén csak a BVKE logója kapott helyet, mint jelölő szervezet, amikor pedig már egyértelműen regisztráltatta magát, mint FIDESZ-KDNP-BVKE jelölt. A városban kifüggesztett plakátokon sem szerepelt a FIDESZ-KDNP, mint jelölő szervezet hetekig, majd végül néhányra rákerült matrica formájában, valószínűleg pontosan azért, mert jelezték számukra, mint ahogy az országban több helyen is, hogy ez így nem szabályos.
14. Beadványozó a Ve. 225. §-a alapján bizonyítékként csatolja a jelen fellebbezéshez:

Összefogással Balatonlelléért nevű Facebook oldal bejegyzései:

<https://www.facebook.com/bvkc2011>

Ezen kívül csatolja e pontban leírtak alátámasztására a 2., 3., 4., 5., 6. számú mellékleteket (az 1. és 6. melléklet forrása a már említett Facebook oldal, a 2., 3., 4. és 5. melléklet pedig a postaládájában talált szórólapok fotója).

15. A fellebbező minderre figyelemmel azt kéri, hogy a választási bizottság a Ve. 231. § (5) bekezdése alapján a támadott határozatot úgy változtassa meg, hogy a Ve. 218. § (2) bekezdés c) pontja szerint a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételheti. A fellebbezést a fellebbező a Ve. 212. § (1) bekezdésének megfelelően elektronikus levélben eljuttatva nyújtotta be.

III.

[A TVB döntése és jogi indokai]

16. A TVB megállapítja, hogy a fellebbezés a HVB-hez 2024. június 13-án, határidőben beérkezett.
17. A TVB megállapítja, hogy a fellebbezés érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
18. A Ve. 221. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság elsőfokú határozata ellen fellebbezést az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.
19. A Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja szerint érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani a fellebbezést, ha nem a 221. § (1) bekezdés szerinti jogosult nyújtotta be.
20. A TVB rámutat arra, hogy az Alkotmánybíróság a 3081/2014. (IV. 1.) AB számú, a 3082/2014. (IV. 1.) AB számú és a 3097/2014. (IV. 11.) AB számú végzéseiben az érintettségre vonatkozóan hangsúlyozta: „[a] Ve. a jogorvoslat szabályai között az adott ügyben való érintettség fogalmát nem határozza meg, az érintettség fogalom használatával az eljárásban részes felekhez képest más résztvevői körre utal, mely elvi síkon lehet többek között, akár akinek jogát, jogos érdekét, jogi helyzetét az ügy érinti, ezt azonban mindig az adott ügyben, esetről esetre a jogorvoslati kérelmet elbíráló szerv dönti el.”
21. A Kúria „az Alkotmánybíróság 3081/2014.(IV.01.) döntésére is figyelemmel már a választási ügyek minden típusára nézve megfogalmazta, hogy az érintettség akkor áll fenn, ha a választási ügy, illetve a választási bizottság határozata nyilvánvalóan befolyással van a kérelmező saját jogi helyzetére, közvetlen hatással bír jogaira, kötelezettségeire, azaz az érintettség kimutatható, közvetlen és nyilvánvaló (pl. Kvk.II.37.111/2014/2.,Kvk.I.37.493/2014/3.,Kvk.III.37.182/2014/3.,Kvk.IV.37.196/2014/2., Kvk.I.37.439/2014/2.,Kvk.V.37.489/2014/2.,Kvk.V.37.985/2019/6.,Kvk.VI.38.250/2019/4. számú végzés).” { Kvk.I.39.275/2022/4. Indokolás [13]}
22. Kifejezetten a magánszemélyek érintettségének igazolásával kapcsolatban fejtette ki a Kúria, hogy „(...) magánszemélyek esetében az érintettséghez közvetlen jogsérelem szükséges, mely megkívánt érintettség-igazolási szint az esetek többségében kizárja az érintettség igazolását, mert a választópolgárok a választási jogsértések jelentős részénél kizárólag absztrakt érdeksérelmet, közvetett érintettséget tudnak igazolni, amely emiatt nem éri el a Kúria által megkövetelt szintet (...)” {Kvk.III.37.322/2019/3. végzés, Indokolás [7]; Kvk.II.37.515/2019/2.végzés, Indokolás [22]}
23. A következetes kúriai gyakorlat szerint a jogorvoslati kérelem benyújtójának az érintettségét a jogorvoslat benyújtásával egyidejűleg kell igazolnia, méghozzá arra vonatkozóan, hogy az állított jogsérelem közvetlenül kihatott saját jogaira és kötelezettségeire.

ire {lásd például: Kvk.I.39.275/2022/4. végzés, Indokolás [14], Kvk.I.37.640/2019/4. végzés, Indokolás [15]}.

24. A TVB megállapítja, hogy Beadványozó Mészáros Róbert magánszemély által benyújtott kifogást elbíráló HVB döntés vonatkozásában akkor sem minősül érintettnek, ha a Balatonlellel önkormányzati választások során polgármester jelölt volt. A HVB támadott döntése rá nézve jogot, kötelezettséget nem tartalmaz. Fellebbezésében említi ugyan, hogy annak érdekében jár el, hogy a másik két polgármesterjelölt jogai esetlegesen sérültek-e ebben az ügyben és hogy a jövőre nézve a hasonló ügyekben körültekintőbb eljárást kezdeményezzen a választási szervek részéről, de arra vonatkozó felhatalmazást nem csatolt a másik két polgármester jelölt részéről, hogy nevükben, érdekükben fellebbezés beadásával eljárjon. Fellebbezését, mint magánszemély nyújtotta be, amely során az érintettség alátámasztására fellebbezése tartalmazott megállapításokat, azonban nem jelölt meg olyan körülményt, amelynek alapján az állított jogsérelem jogaira és kötelezettségeire személyesen és közvetlenül kihatott volna. A TVB megjegyzi azt is, hogy Beadványozó érintettsége a HVB Balatonlellel polgármester választás eredményét megállapító döntése ellen benyújtott fellebbezés esetén megállapítható lett volna.
25. Figyelemmel a TVB következetes és a Kúria által is megerősített joggyakorlatára, a TVB megállapítja, hogy Beadványozó tekintetében nem valósul meg a Ve. 221. § (1) bekezdésben foglalt követelmény.
26. A TVB mindezek alapján a fellebbezést érintettség hiányában a Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.
27. A TVB megjegyzi, hogy a HVB helyesen állapította meg határozatában, hogy a közhasznú szervezetek a civil törvény szerint nem folytathatnak politikai tevékenységet, ha folytatnak, annak következményei nem a választójogban, a választási eljárásban érvényesülnek, hanem a civil törvény szerint közhasznúságának elvesztésében, a közhasznúsághoz fűződő előnyök, támogatások, a közhasznúsági fokozat elvesztésében eszkalálódnak. A civil szervezetet a választáson jelölő szervezetként a TVB vette nyilvántartásba 18/2024.(IV.12.) sz. TVB döntésével. A nyilvántartásba vételt a Ve. irányadó szabályai szerint végezte el, a nyilvántartásba vételkor a civil törvény rendelkezéseit a TVB-nek vizsgálnia nem kellett.

IV.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

A határozat a civil törvény rendelkezésein, továbbá a Ve. 1. § b) pontján, 10. §-án, 221. § (1) bekezdésén, 224. § (1)-(3) bekezdésein, 231. § (1) bekezdés a) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, 223. §, a 224. § (1)-(5) rendelkezésein, 345. § (2) bekezdésén; az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Kaposvár, 2024. június 14.

Prof. Dr. Tossenberger János
Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság
elnöke